

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΗΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΗΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 — ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑρπεία δραχμῆς 100. Ἐξέμνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰώντιου γράσεια διατιμ. 50. Ἀμερικῆς δολάρια 3. — Ἀγγλίας καὶ ὄλων ἐν γένει τῶν ἑλλων Κρατῶν οσλίνια 10.
Ἐξέμνη καὶ Τρίμηνη ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' εἰ συνδρομῆται ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐοῦδηποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐυριπίδου ἀριθ. 42, κατὰ τὸ Βαρδάκιον.

Περίοδος Β' — Τόμος 41ος

Ἀθήναι, 16 Δεκεμβρίου 1933

Ἔτος 56ον. — Ἀριθ. 3

Ο ΑΣΠΡΟΣ ΛΥΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ΝΟΒΕΡΤ ΣΕΒΕΣΤΡΕ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

— Ἐσὺ ἀπὸ μέρους σου, ἔξακολούθησε ὁ Ντενῆ, διπλασίασε τὴν ἐπιτήρηση. Πρακτολούθησέ τον δίχως νὰ σὲ καταλαβαίῃ καὶ μόλις μάθῃς κανένα νέο, τρέχα νὰ μοῦ τὸ πῆς. Θὰ εἶμαι στὴ διάθεσή σου ὅποτε θελήσης νὰ εἰδοποιήσης καὶ τὸν πατέρα μου. Μὰ, ἀλήθεια, γιατί δὲν τοῦ τὸ λές μοναχός σου;

— Ὁ κύριος διοικητὴς δὲν θὰ μὲ πιστέψῃ, εἶπε ὁ ὑπηρέτης μὲ κάποια πίκρα. Δυὸ τρεῖς φορές κίβλας τοῦ ἔχω μιλήσει γιὰ κάτι ὑποπτες ἐνέργειες ποῦ παρατήρησα σὲ μερικὸς ἰθαγενεῖς, καὶ δὲν μοῦ ἔδωσε καμμιά προσοχή.

— Μὴ σοῦ φαίνεται παράξενο. Ἐχει τόσες ἐνοιες καὶ σκοταφρες μὲ τὴ διοίκηση τῆς ἐπαρχίας του, ἀπήνησε μισο-σοβαρὰ καὶ μισο-ειρωνικά ὁ Ντενῆ. Δὲν πρέπει νὰ τὸ παίρνεις προσωπικό. Λοιπόν, σύμφωνα! Θὰ μεταδιβάσω αὐτὰ ποῦ μοῦ εἶπες ἦταν ἐσὺ νομίσῃς πὼς εἶναι καιρός. Ἐχε ἐμπιστοσύνη σὲ μένα καὶ πῆς νερό.

— Νὰ πῶ νερό; Γιατί νὰ πῶ νερό, κύριε Ντενῆ; ἀπόρησε ὁ Μὸ ποῦ δὲν ἐγνώριζε ἄλλο ποτὸ ἀπὸ τὸ τσάι.

— Ὁ λόγος τὸ λέει. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸ πάρῃς κατὰ γράμμα. Εἶναι μιὰ γαλλικὴ ἔκφραση ποῦ σημαίνει: «Μὴ σκοτίζεσαι».

Ἐὺ ὑπηρέτης ἐυχαριστημένος γι' αὐτὴ τὴν ἐξηγήση δὲν ἐπέμεινε περισσότερο.

— Λοιπόν, ἐπανάλαβε ὁ

Ντενῆ, φίλε μου Μὸ, τώρα σὲ ἀφήνω. Ἄν μένκαμε περισσότερη ὥρα ἔδω, θὰ ἔβαζαν καὶ μὲ τὸ δικιο τους ὑποψίες πὼς κι' ἐμεῖς οἱ δυὸ συνωμοτοῦμε. Κάνε ὅ,τι κρίνῃς σωστό, θὰ κάνω κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο, καὶ «μῶκα» μέχρι νεωτέρας διαταγῆς!

Ὁ Ντενῆ γύρισε πρῶτος στὸ διοικητήριο.

Μὲ βία κρατοῦσε τὰ γέλια του καὶ τὰ φησε νὰ ξεσπάσουν ἐλεύθερα διὰν συνάντησε τὴν ἀδελφή του.

— Τί εἶχε νὰ σοῦ πῆ, λοιπόν, ὁ Μὸ, ρώτησε ἐκείνη.

Ὁ Ντενῆ στὴν ἀρχὴ ἔκανε τὸ δύσκολο, γιὰ νὰ τῆς κεντρίσῃ ἀκόμη περισσότερο τὴν περιέργεια. Μὰ τὸση λίγη πίστη ἔδινε στὴ φανταστικὴ — ὅπως νόμιζε — ἀνακάλυψη τοῦ Μὸ, ὥστε δὲν μπόρεσε ν' ἀντισταθῇ ὡς τὸ τέλος στὴν εὐχαρίστηση καὶ τὴ διηγῆθῃ στὴ Σιμόνη ποῦ ξελιγώθηκε κι' αὐτὴ στὰ γέλια μόλις τὴν ἄκουσε.

— Ἐμένα μοῦ φαίνεται, συμπέρανε στὸ τέλος ὁ Ντενῆ, ὅτι ὁ πρῶτος μπόῦ μας ζηλεύει τὸν Μπα. Αὐτὸ εἶναι ὅλο τὸ μυστήριο. Ὁ μπαμπὰς καὶ ἡ μαμμὰ εἶναι ἐνθουσιασμένοι μὲ τὸν καινοὺργιο ὑπηρέτη καὶ πολλὰς φορές ἔτυχε νὰ τὸν παινέσουν καὶ μάλιστα μπροστὰ στὸν Μὸ. Δὲν χρειάζεται δὲ καὶ τίποτε περισσότερο γιὰ νὰ τὸν ἐθῆ ὁ Μὸ μὲ κακὸ μάτι καὶ νὰ θέλῃ νὰ μὰς τὸν κακοουστήσῃ.

— Εἶναι ἕνας τύραννος, ὁ κύριος Μὸ σου. Δὲν μπορεῖ νὰ ὑποφέρῃ κανέναν ἄλλον ἐδῶ μέσα καὶ ὅλη ὥρα ἔρχεται καὶ βάζει λόγια.

— Ναι, μὰ ποῖς τὸν ἀκούει; παρατήρησε ὁ Ντενῆ.

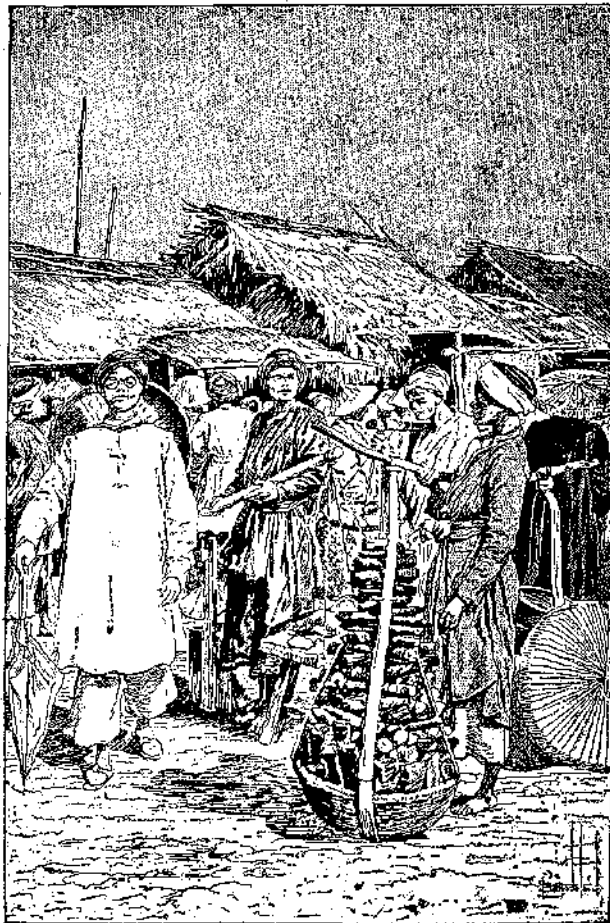
— Ἄν λέγαμε στὸ μπαμπὰ αὐτὰ ποῦ σοῦ φάνερωσε;

— Ὅχι ὄχι, οὔτε γιὰ τ' ἀστεῖα! Ἄσε νὰ κάνουμε λιγάκι χάζι μὲ τὸν Μὸ καὶ μὲ τῆς φαντασιές του.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἕνα ἐλαφρὸ κτύπημα ἀκουστήκης στὴν πόρτα.

— Ἐμπρός, εἶπε ὁ Ντενῆ.

Ἡ πόρτα ἀνοίξε καὶ πα-

«Ὁ Μὸ ἔφθασε ἔτσι ὡς τὴν κεντρικὴ πλατεῖα τοῦ χωριοῦ...»

ρουσιάζτηκε ένας Άνναμίτης υπηρέτης. Ήταν ο Μπά, ένα νεαρότατο παιδί, άμουσταχο ακόμη και λεπτοκαμωμένο σαν κορίτσι. Τὰ δυο παιδιά τὸν συμπαθούσαν πολύ για τὸς λεπτούς του τρόπους πὸς ἔδειχναν μεγάλη ευγένεια χωρὶς νὰ φανερώνουν καμμία δουλοπρέπεια.

— Τὸ φαγητὸ εἶναι ἔτοιμο, εἶπε κἀνοντας μιὰ ὄρακία δὲκλίση. Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία σὰς περιμένουν. Ὁ ἀδελφός κι' ἡ ἀδελφή κοιτάχτηκαν χαμογελώντας πίσω ἀπὸ τὴν πλάτη τοῦ Μπά. Ὁ νεαρὸς μπῆνι ἔμοιαζε ἄλλο τόσο μὲ δράκοντα, ἔσο ὁ Ντενγὴ ἔμοιαζε μὲ τίγρι καὶ μὲ τὴν

«Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ συνωμοτούσαν.»
(Σελ. 19, στ. α'.)

ἀλήθεια ἔπρεπε νὰ εἶναι κανεὶς ἐξαιρετικὰ ἀφελῆς για νὰ πάρη στὰ σοβαρὰ τὶς φαντασιοληξίτες τοῦ Μά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'
Ἡ γιορτὴ τοῦ Τέτ

Λίγες μέρες ὕστερα ἀπὸ αὐτὴν τὴν συνομιλία ἕνα πρωὶ ὁ Μῶ ἔπῃρε ἄδεια για ἕλη τὴν ἡμέρα καὶ παρέδωσε τὴν ὑπηρεσία του στὰ χέρια τοῦ Νάμ-Σάτ, τοῦ δευτέρου μπῆνι. Εἶχε ἀποφασίσει νὰ πάη νὰ κἀνῃ ἐπίσκεψη στὴν κυρία Λαὺ τὴ γυναίκα του, πὸς ἡ καλὴ τῆς βρισκόταν ἀρκετὰ μακριὰ ἀπὸ τὸ διοικητήριον, μέσθ στὴν καθαυτὴ ἀνναμίτικη συνοικία.

Ήταν ἡ γιορτὴ τοῦ Τέτ, δηλαδὴ τῆς Πρωτοχρονιάς, πὸς οἱ Ἰθαγενεὶς τοῦ Τογκίνου τὴ γιορτάζουν μὲ τὰ δικὸς τους τρόπο, μὴν κἀνοντας τίποτε ἄλλο ἐπὶ ὀκτῶ ἡμέρες, παρὰ νὰ παίζουν τυχερὰ παιχνίδια, νὰ πίνουν, καὶ νὰ καπνίζουν ὄπιον.

Ἄν κι' ἦταν στενοχωρημένος φοβερὰ πὸς δὲν θὰ μπορούσε νὰ εἶναι ἐλεύθερος για ὅλες τὶς ἡμέρες πὸς θὰ κρατούσαν οἱ γιορτές, ὁ Μῶ ἦταν ἀρκετὰ γνωστικὸς ἄνθρωπος καὶ δὲν καταδεχόταν νὰ προσποιηθῇ τὸν ἄρρωστο.

Τὸ κἀνω-κἀτω κάποιος ἔπρεπε νὰ ἐπιβλέπῃ τὴν ὑπηρεσία καὶ ποιὸς ἦταν ἄξιος νὰ κἀνῃ αὐτὴ τὴν δουλειὰ δταν θὰ ἔλειπε αὐτός; Ὁ Νάμ-Σάτ μπορούσε νὰ τὸν ἀναπληρώσῃ για λίγες ὥρες μὲ ὄχι για ὀκτῶ ὀλόκληρες ἡμέρες. Ὡ, θὰ τὰ ἔκανε θάλασσα, ἦταν σίγουρος.

— Τόσο τὸ χειρότερο, συλλογιζόταν καθὼς ἔκανε τὴν τουαλέττα του. Δὲν θὰ γλεντήσῃ τὸ Τέτ ὅπως ἀξίζει, ἀλλὰ μεθαύριο, σὲ μισὸ φεγγάρι, εἶναι οἱ γιορτές τῶν Μπῶνζων κι' ἀργότερα σ' ἕξῃ φεγγάρια εἶναι ἡ γιορτὴ τῶν Προγόνων, καὶ τότε κανεὶς δὲν μὲ κρατεῖ.

Ἄφου τελείωσε τὸ ντύσιμό του κοιτάχτηκε μὲ ἱκανοποίηση σ' ἕνα κομμάτι ἀπὸ σκασιμένο καθρέφτη πὸς κρεμόταν ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς κἀμαρῆς του. Ἡ κἀμαρὰ του βρισκόταν στὰ πλῆθινα παραπήγματα πὸς ἦταν χτισμένα πίσω ἀπὸ τὸ κτίριο τοῦ διοικητήριου καὶ πὸς χρησιμοποιεῖν για κατοικία στὸ ὑπηρετικὸ προσωπικόν.

Ἡ ἐμφάνισή του ἦταν ἀμειπτή. Τὸ πρόσωπό του φρεσκοσκαπυρισμένο ἐγυάλιζε σὺν τῶν χαλκιοματένιου. Εἶχε ἑυρισθεὶ μὲ μεγάλη ἐπιμέλεια καὶ δὲν εἶχε ἀφίσει παρὰ τέσσερες τρίχες μοναχὰ στὴν ἄκρη τῶν χειλιῶν του. Ὁ Νάμ τοῦ εἶχε περιποιηθῇ τ' αὐτιά του καὶ τοῦ εἶχε κόψει μὲτῆρὰ τὰ νύχια του. Εἶχε ἐπιτρέψει ἀκόμη στὸν ἑαυτὸ τὴν ἀνήκουστη πολυτέλεια νὰ φορέσῃ κἀλτσες. Καὶ μὲ τὴν ἀλήθεια, μὲ τὶς καινούργιες του παντοφλές ἀπὸ τελατίνι, μὲ τὸ «σαλακό (*)» του ἀπὸ λεπτὴ ψάθα, σκερτζώζικα ριγμένο πίσω ἀπὸ τὴν πλάτη καὶ δεμένο κἀτω ἀπὸ τὰ σάβονι μ' ἕνα μεταξωτὸ κορδονάκι, μὲ τὴν ἄμ-

(*) Τὸ γνωστὸ κινεζικὸ μὲτῆρὸ καπέλο.—Σ. τ. Σ.

πρέλλα του πὸς τὴ στριφογύριζε σὺν ἀνεμόμυλο καὶ τὰ καινούργια του ματογυῶλια πὸς ἐσφιγγαν τὴν πλατὴ τῆς μῆτης καὶ ἰδίως μὲ τὸ ἐπίσημο καὶ σοβαρὸ του ὄφρος, ὁ Μῶ ἔμοιαζε περισσότερο μὲ σφῶδ μανταρίνο, παρὰ μὲ ἄπλὸν ὑπηρετή.

Κἀτω ἀπὸ τὴν βεράντα ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἔκανε φρουρὰ ἕνας Ἄνναμίτης πυροβολητής, Περνύοντας ἀπὸ μπρὸς τοῦ ὁ Μῶ τὸν ἔχειρέτησε συγκαταβατικὰ καὶ σὲ λίγο περνασε τὴ μεγάλη καγκελόπορτα τοῦ πάρκου, ὅπου στεκόταν φρουρὰ ἕνας ἄλλος Ἄνναμίτης.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ.

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΟΙ ΓΛΑΡΟΙ

Εἴμαστε πάνω σ' ἕνα μικρὸ βαπόρι· σ' ἕνα μικρὸ τρεξιδάκι. Οἱ τρεῖς μας γυρίσαμε ὅλες τὶς γωνίες τοῦ βαποριοῦ, καὶ τὰ εἶχαμε ὅλα ἐξερευνησῆ, τὰ εἶχαμε ὅλα δῆ καὶ δὲν μᾶς ἔμενε τίποτε ἄλλο νὰ βλέπωμε παρὰ τὴ θάλασσα. Τὴ θάλασσα τὴ γαλανή, τὴν μεγάλη, καὶ νὰ μετροῦμε τὰ κύματα πὸς ἀνοίγε τὸ βαπόρι· μας στὸ πέρασμά του καὶ τὰ ἔστειλε μακριὰ νὰ σβύσουν πάνω στὸ νερό.

Ὅρθοι δίπλα ὁ ἕνας στὸν ἄλλον, τρία κεφαλῆκι στὴ γραμμὴ, τὸ ἕνα χαμηλότερο ἀπὸ τὸ ἄλλο, στερωμένοι στὸ σιδερένιο σκοινὶ πὸς τεντωμένο ἔζωνε τὸ κατὰστρωμα, κοιτάζαμε μακριὰ...

Καὶ τότε ἦρθαν γλάροι... Ἦρθαν ὅπως δὲν τοὺς περιμέναμε, ἑαγνικά καὶ ὅλοι μαζί... Ἦρθαν χαρούμενοι καὶ βιαστικοὶ καὶ ἄρχισαν τοὺς γύρους πάνω ἀπὸ τὸ βαπόρι μας... Ἀνοίγονταῖναν τὰ μεγάλα τοὺς ἄσπρα φτερά μὲ ὄρμη, πετοῦσαν πάνω καὶ κἀτω, πέρα καὶ δῶ.

Κατέβαιναν χαμηλὰ πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια μας, στριφογύριζαν, χτυποῦσαν τὰ φτερά τοὺς καὶ πάλι ἀνέβαιναν ψηλά. Πότε-πότε ἔφτυγε ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς καὶ πῆγαινε καὶ καθόταν πάνω στὸ νερό σὺν λευκῇ βαρκοῦλα. Τὰ κύματα ἀνεβοκατέβαιναν τὸ σῆμα του καὶ κυμάτιζε καὶ κείνος μαζί τοὺς. Ἐπειτα ἀπὸ λίγο σηκωνόταν καὶ ἔρχόταν νὰ πετάξῃ μαζί μὲ τοὺς ἄλλους, μὲ τὸ λευκὸ πουπουλένιο κορμί του σὺν νὰ μὴν τὸ εἶχε ἀγγίξει τὸ νερό.

Σὲ λίγη ὄρα σκεπτήκαμε πὸς εἶχαν βρεθεῖ τόσοι γλάροι, καὶ ἀπὸ πὸς εἶχαν ἔρθει... Ἀρχίσαμε τὴ χαρὰ μαζί τοὺς. Ἐκεῖνοι εἶχαν τὰ μεγάλα λευκὰ φτερά τοὺς καὶ πετοῦσαν σὺν ἀέρα. Ἐμεῖς εἴμαστε πάνω στὸ βαπόρι καὶ κοιτάζαμε τὴ θάλασσα.

ΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΙΕΡΟΤΟΥ
(ΑΙΗΓΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Γ'—Ὁ Πιερότος μουσικός.

Ὁ Πιερότος λοιπὸν ἀποφάσισε νὰ γίνῃ μουσικός. Τοῦ φαινόταν τόσο εὐκόλο! Μόνον πὸς δὲν ἤξερε τί ὄργανο νὰ διαλέξῃ.

Ἄλλὰ στὴ σοφία τοῦ παπιοῦ του, μέσα στὴν παλιὰ κασέλα, ὕψηχε κι' ἕνα παλιὸ κορνέτο, πὸς τὸ ἔπαιζε μιὰ φορὰ ὁ παπιοὺς του. Τὸ ἔστρώπωσε καὶ σκέφθηκε: «Νά, τὸ ὄργανό μου!» Ὅλοι λένε πὸς τὰ παλιὰ

Τρέχαμε, φανάλαμε, κουνούσαμε τὰ μαγνητῆλια μας... Κι' αὐτοὶ πετοῦσαν ὀρμητικὰ, κρᾶζανε καὶ πηγαίνονταν ἀπὸ τὴν πλώρη στὴν πρύμνη.

Ὅστε στιγμή δὲν μᾶς ἦρθε στὴν νοῦ ὅτι θὰ ἦρθαν γυρεύοντας κἀτι νὰ φᾶνε. Εἴμαστε βέβαιοι πὸς ἦρθαν νὰ δοῦν τὸ βαπόρι πὸς περνούσε, νὰ τὸ κοιτάξουν καλὰ ἀπὸ κοντὰ, νὰ τὸ περιεργαστοῦν, καὶ οἱ φωνές μας, οἱ τρέλλες μας δὲν τοὺς ἄφησαν πιά νὰ φύγουν.

Μᾶς συντρόφεψαν ἔτσι πολὺ, γελώντας τὸν ἀέρα μὲ τὶς φωνές τοὺς καὶ τὰ πετάγματα τοὺς...

Τὸ βουρὸ πὸς πρὶν φαινόταν μακρινό, τώρα ἦταν πολὺ κοντὰ. Κἀπου ἐκεῖ κρυμμένο ἦταν τὸ μικρὸ λιμανάκι πὸς πηγαίναμε. Τὸ βαπόρι σφύριζε δυνατὰ...

Οἱ γλάροι σκόρπισαν. Ἐνας ἀπὸ δῶ, ἄλλος ἀπὸ κεί, ἔφυγαν νινάζοντας μὲ δύναμη τὰ μεγάλα ἄσπρα τοὺς φτερά. Τοὺς βλέπαμε λυπημένοι νὰ χάνονται. Πὸς νάχαγ ἀραγε τὶς φωλιές τοὺς;

Μᾶς εἶχαν φέρει τόση χαρὰ μὲ τὸν ἐρχομό τοὺς... Πὸς νὰ τοὺς ἔχασαμε; Ἔτσι ἄσπροι-ἄσπροι καὶ πολλοὶ ὅπως ἦρθαν... Ἔτσι ἐλεύτεροι, σὺν ἀέρα ἔδωκε πετοῦσαν... Θεέ μου, πόσο ἐλύτεροι ἦταν ἐκεῖνοι σὺν οὐρανόν...

ΑΙΜΙΛΙΑ ΠΕΤΡΑΚΗ

ΑΚΡΟΓΙΑΛΙ

Παιδάκι στέκει ἀμίλητο μπροστὰ στὰ κροθαλάσσι καὶ τὴ βραδυὰ ὄνειρεῖται καὶ καρτερεῖ νὰ φτάσῃ.

Ἐσώπασε τὸ δειλινὸ κι' ἀποκοιμήθη ὁ μπάτης κι' ἡ θάλασσα μέσ' σ' ἄφωνα βυθίστηκε ὄνειρὸς τῆς.

Παιδί μικρὸ καὶ μοναχὸ μπροστὰ στὰ κροθαλάσσι τί καρτερεῖς κι' ἀποθυμᾶς τὸ βράδυ πὸς θὰ φτάσῃ;

Καρᾶβι, καρᾶβι μου, χαρὰ ἔνευσμένῃ, καιρὸ ἡ ψυχὴ μου σ' ἔχασε κι' ἀκόμα σὲ προσμένει.

Καὶ μοναχὸ ὄνειρεῖται σ' ἀμίλητο ἀκρογιαλί, χρυσὴ χαρὰ, ὄνειρεῖται πὸς θὰ γυρίσῃς πάλι.

Τὸ δειλὸ ἀποκοιμήθηκε καὶ σάθησε ὁ μπάτης κι' ἡ θάλασσα μέσ' στὰ θαμπὰ τὸ λήθησε ὄνειρὸς τῆς.

Μικρὸ παιδάκι σκεπτικὸ μπροστὰ στὰ κροθαλάσσι, μὴν καρτερεῖς, κι' ἀποθυμᾶς, χαρὰ πὸς δὲ θὰ φτάσῃ!

Μ. Δ. Σ.

ἔχουν πιά μεγάλη ἀξία κι' αὐτὸ εἶναι παμπάλαιο. Ἐπειτα δὲν μοῦ κοστίζει τίποτε!»

Ναί, μὰ πὸς θὰ μάθαινε νὰ τὸ παίζῃ; Ὁ φτωχὸς ὁ Πιερότος δὲν εἶχε λεφτὰ για νὰ πάρῃ δάσκαλο. Στὴ γειτονιά του, ἦταν ἕνας γέρος μουσικός, ἀπόστρατος, πὸς ἤξερε διάφορα ὄργανα. Αὐτὸν παρακάλεσε ὁ Πιερότος νὰ τοῦ μάθῃ τὸ κορνέτο. Καὶ πραγματικὰ, ὁ γέρος ἄρχισε νὰ τοῦ μαθαίνη πὸς νὰ διαβάξῃ τὶς νότες καὶ πὸς νὰ φησῆ τὸ κορνέτο καὶ νὰ παίζῃ τὰ δάχτυλά του για νὰ βγάξῃ τὶς νότες σωστά...

Κάθε πράγμα θέλει καιρὸ κι' ὑπομονή. Ὁ Πιερότος ὅμως ἦταν βιαστικός κι' ἀνυπόμονος. Ἔτσι, πρὶν μάθῃ καλὰ-καλὰ νὰ ξεχωρίσῃ τὸ ν τὸ ἀπὸ τὸ ρέ, τοῦ φάνηκε πὸς ἔγινε κῶλος μουσικός καὶ βγήκε μὲ τὸ κορνέτο του, νὰ παίζῃ στὰ κέντρα καὶ νὰ μαζεύῃ λεφτὰ.

Πρώτα-πρώτα μπήκε μέσα σ' ένα αριστοκρατικό καφενείο, έστησε το τρίποδο με τις νότες κι' άρχισε να φυσά το κορνέτο μ' όλη του τη δύναμη.

— Α! Έκαμαν ξαφνιασμένοι οι κύριοι που κάθονταν στη σάλα. Πού είναι αυτές οι πάπιες που φωνάζουν;

— Απλούστατα, οι πάπιες έβγαίνουν από τ' όρνέτο του Πιερότου. Με άλλους λόγους, κάθε νότα του δέν ήταν παρά ένα κουά σαν τη φωνή της πάπιας. Κι' από τ' όρνέτο του Πιερότου έβγαίνουν τόσο πολλές, που διά μακαρούσαν να γεμίσουν ολίανθη λίμνη. Οι κακόμοιροι οι κύριοι δέν άκουγαν παρά κουά! κουά! κουά! κουά! Κι' αυτό, λέει, ήταν μουσική!

— Φθάνε! για τ' Θεό! άρχισαν να φωνάζουν βουλώνοντας ταυτιά τους. Άλλά που νάκουση ο Πιερότος! Με την ιδέα πως ένθουσιάζει κούλας τόν κόσμο, φυσούσε τ' όρνέτο του αδιάκοπα. Και νά, οι πάπιες, βροχή! Επιτέλους οι κύριοι έχασαν την ύπομονή. Κι' έφυγαν από τ' καφενείο τρεχάλα.

Όταν τελείωσε τ' όρνέτο του κι' έτοιμάσθηκε να βγάλη δίσκο, ο Πιερότος με μεγάλη του έκπληξη είδε όλα τα καθίσματα της σάλας άδεια — Μπά! έκαμε. Τι έγιναν οι κύριοι που κάθονταν εδώ;

— Τους έδιωξαν οι πάπιες σου! τ' όρνέτο άποκρίθηκε γελώντας τ' γκαροόνι.

Ο Πιερότος τ' άκουσε, είδε και τούς τελευταίους κυρίους να φεύγουν κι' άκόμα να φεύγουν, και κατάλαβε: Δέν είχε γίνει μουσικός κι' ούτε ήταν εύκολο, όσο ένόμιζε, να γίνει.

— Πρέπει να βρω άλλο έπάγγελμα, συλλογίστηκε. «που να μη χρειάζεται τόσον καιρό και τόσον κόπο για να τ' μάθω».

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΨΑΡΔΕΣ ΣΤΗΝ ΙΣΛΑΝΔΙΑ

Ήτανε τρεις, με πλάτες θεόρατες, μέσα σ' ένα σκοταδερό κατώ που μόλιζε άρη και θάλασσα. Άκουμπισμένοι στους άγκυώνες πίναγε. Τ' όρνέτο τους, πολύ χαμηλό για τ' όρνέτο τους, τέλειωσε σε μία κόχη μύτερη, σαν τ' έσωτερικό ένός μεγάλου μπαλαμωμένου γλάρου λικνίζεταν άδύναμα, άφίνοντας ένα μονότονο παράπονο, με μία νυσταγμένη οργάνη.

— Άπ' έξω έπρεπε να ναι η θάλασσα κι' η νύχτα, μα δέν ήσουν και βέβαιος γι' αυτό. Ένα μοναχό άνοιγμα, καμωμένο στο ταβάνι, ήταν κλεισμένο με ξυλένιο σκέπασμα κι' ένα κρεμαμένο, παλιό λυχνάρι τούς έφεγγε ταλαντωμένο δώθε καιθε.

Μέσα σε μία φουβού είχαν φωτιά. Τά μουσκεμένα τους τ' άροχα στέγνωσαν, αγαδίνοντας άτμούς, που άνακατεύονταν με τόν καπνό που βγαζάν οι χωματινές πίπες τους.

Τ' όρνέτο τραπέζι έπιανε όλη τους τη γωνιά, έπαιρνε με μεγάλη άκρίβεια τ' όρνέτο της και μόλις άφινε γύρω μέρος για να μπορούν να κάθονται πάνω σε στανά κασόνια, στερωμένα στέν δρύινο τοίχο. Μεγάλα δοκάρια περνούσαν από πάνω τους, σχεδόν άκουμπώντας στα κεφάλια τους κι' από πίσω τους κρεβάτια, που λές κι' ήταν σκαμένα μέσα στο ξύλο, άνοιγονταν όπως τ' άνωρίσματα που χυθεί ένας άφος για να βάζουν μέσα τούς νεκρούς. Όλα

τούτα τ' άυλένια έπιπλα ήταν χοντροκομμένα, φαγωμένα άπ' τ' όρνέτο τόν πετροκαταλύτη, νοτισμένα, γεμάτα-άλιατα, και γυαλισμένα άπ' τ' πολλά χέρια που τάχαν πιάσει.

Είχαν πια, σ' όρνέτο τ' όρνέτο τους κραισι και μηλίτη κι' η χαρά της ζωής φεγγοβολούσε στις μαρμές τους, που ήτανε τίμιες και γενναίες. Τώρα έμεναν καθισμένοι στο τραπέζι και κουβέντιαζαν.

Στ' όρνέτο, ψηλά στον τοίχο, μία Ηναγιά από ρχιάνια ήταν άκουμπισμένη πάνω σ' ένα μικρό σανιδένιο ράφι, στην πιο τιμητική θέση.

Ήταν λίγο παλαιά κι' η προστάτωση τόν ναυτικών και ζωγραφισμένη με μία τέχνη άκόμα πρωτόγονη. Μα τ' όρνέτο πρόσωπα που ναι καμωμένα από φαγιάνος ζούν πολύ περισσότερο από τούς άληθινούς ανθρώπους. Τ' όρνέτο φρεμά της, άλικο και περούζιένο, έκανε άκόμα την έντύπωση άπ' ένα πραγματάκι πολύ νέο άνάμεσα στο σκοταδερό σταχτι τούτου τ' όρνέτο χωικό ξυλένιο σπιτιού. Θάχε άκούσει πληθος φλογερές προσευχές, σε στιγμές άγωνίας. Στ' όρνέτο της είχαν κρεμάσει δυο μπουκετάκια ψεύτικα λουλούδια κι' ένα κομπολόι.

Οι πέντε αυτοί άντρες ήταν ντυμένοι όμοια με χοντρή καμίζολα από γαλάζιο μαλλι που έσφιγγε τ' όρνέτο και χωνόταν στο ζουναρι του πανταλονιού, και στο κεφάλι ένα είδος κάσκι, από πισσωμένη κναβάτσα που τ' όρνέτο λένε «γαρμπή» (άπό τ' όρνέτο του νοτιοδυτικού αότου

άέρα που στο ήμισφαίριό μας φέρνει βροχές).

Είχαν διαφορετικές ήλικίες. Ο καπετάνιος ήταν καμιά σαρανταριά χρονών και τρεις άλλοι από είκοσιπέντε ως τριάντα. Ο στερνός, που τόν έλεγαν Σουλδέτρο ή Δυρλύ, δέν ήταν παρά δεκαεφτά. Μα ήταν πιά άντρας και στο μπόι και στη δύναμη: ένα μαύρο γένη πολύ φιλό και πολύ σγουρό σκέπαζε τ' άργουλά του είχε φυλάξει μόνο τ' παιδικά του μάτια του, τ' άσταχογάλανα, που ήταν υπερβολικά γλυκά και παραπολύ άδολα.

Πολύ κοντά ο ένος στον άλλο, έξαιτίας άπ' τ' όρνέτο λειψό τόπο, έμοιαζαν να κλωπερώναν, έτσι ζαρωμένοι στο σκοταδερό τους κονάκι.

— Άπ' έξω έπρεπε να ναι η θάλασσα κι' η νύχτα, άπέραντη έρημιά από μαύρα και βαθιά νερά. Ένα μπακιρένιο ρολόι, κρεμασμένο στον τοίχο έδειχνε πως ήταν έντεκα, έντεκα τ' όρνέτο βράδυ δίχως άλλο και πάνω στο ξυλένιο ταβάνι άκούγονταν τ' ταβατούρι της βροχής.

Κουβέντιαζαν χαρούμενοι άναμεταξύ τους.

Όσο ο Σουλδέτρος άρχισε να στενοχωριέται έξαιτίας από έναν άλλο, που τόν λέγανε Γιάννη (ένα όνομα που οι Βρετόνοι τ' όρνέτο προφέρουν Γιάν) έπειδή δέν έρχόταν.

— Άλήθεια, που να ναι αυτός ο Γιάν; Όλο σε δουλειά κεί πάνω; Γιατί δέν καταβαίνει να πάρη κι' αυτός μέρος στη γιορτή;

— Και κοντεύουνε μεσάνυχτα, είπε ο καπετάνιος.

Σηκώθηκε άπ' τ' όρνέτο θέση του κι' άνασήκωσε με τ' όρνέτο κεφάλι τ' όρνέτο ξυλένιο σκέπασμα.

— Ένα πρωτόφαντο φέγγος χύθηκε τότες από κεί άπάνου.

— Γιάν! μωρέ Γιάν!

Ο Γιάν άποκρίθηκε άπ' έξω με τραχιά φωνή.

Τ' όρνέτο φέγγος τ' όρνέτο χλωμό, που μπήκε άπ' τ' όρνέτο μισανοιγμένο καπάκι, έμοιαζε πολύ με τ' όρνέτο φώς της ήμέρας.

Κοντεύανε μεσάνυχτα... Κι' όρνέτο έμοιαζε υπερβολικά με άναλαμπή ήλιου, με άχνόφεργο σούρουπου, σταλμένο, λές, από πολύ μακριά, καθρεφτισμένο μέσα σε μυστηριώδεις καθρέφτες.

Τ' όρνέτο άνοιγμα ξανάκλεισε, η νύχτα ξανάρθε, τ' όρνέτο λυχνάρι ξανάρχισε να φέγγη κίτρινοπύ κι' άκούσανε τ' όρνέτο Γιάν να καταβαίνει, με τ' όρνέτο βαριά του ξυλόπάπουτσα, την ξυλένια σκάλα.

Μπήκε, άναγκασμένος να διπλωθή στα δυο, σαν μία μεγάλη άρκουδά, γιατί ήταν σωστός γίγαντας. Τ' όρνέτο

πρώτο πράμα που έκαμε ήταν μία γκρομάτσα, πίνοντας τ' όρνέτο μύτη του, έξαιτίας από την άσκημη μυρουδιά της άρηης.

Τ' όρνέτο του ξεπερνούσε λίγο-πολύ τις κανονικές άναλογίες τ' όρνέτο ανθρώπινου κορμιού, προπάντων οι πλάτες του που ήταν δλίστες, σαν κατάρτι. Όταν τόν θεωρούσε από μπροστά, οι μωβινες στούς ώμους του σχεδόν ζούσαν κάτω άπ' τ' όρνέτο γαλάζια καμίζολα κι' έμοιαζαν με δυο χοντρές μαζέλες. Είχε μεγάλα, καστανά μάτια, πολύ ένκίνητα, με μία έκφραση άγρια και περήφανη.

Ο Σουλδέτρος, περνώντας τ' όρνέτο μπράτσα του γύρω άπ' τ' όρνέτο Γιάν, τόν τράβηξε κοντά του με τριφεράδα, όπως κάνουν τ' όρνέτο μικρά παιδά. Ήταν άρραβωνιασμένος με την άδερφή του και τόν μεταχειρίζονταν σαν ένα μεγάλο άδερφό. Αυτός άφινόταν να τόν χαθεί κι' έμοιαζε με χαδαρικό λιοντάρι. Άποκρινόταν στις θωπίες του με ένα καλόκαρδο χαμόγελο που έκανε να φαίνονται τ' όρνέτο κατάλευκα δόντια του.

Όταν ο Γιάν κάθισε, ξαναγέμισαν τ' όρνέτο ποτήρια και φώναξαν τ' όρνέτο μούτσο για να ξαναγεμισή και ν' άνάψη τις πίπες.

Τ' όρνέτο άναμμα τούτο ήταν γι' αυτόν ένος τρόπος για να καπνισή λιγάκι. Ήτανε ένα γεροδεμένο άγόρι, με στρογγυλό πρόσωπο, λίγο ξάδερφος όλων των τών ναυτικών, που λίγο πολύ ήτανε συγγενείς άναμεταξύ τους.

Ήταν ο χαϊδεμένος όλης της τσούρμας. Ο Γιάν τ' όρνέτο δίδωσε να πιη άπ' τ' όρνέτο ποτήρι του κι' ύστερα τόν έστειλαν να κοιμηθή.

Ξανάρχισαν τότες την κουβέντια τους.

— Άμα τελείωσαν τ' όρνέτο γιορτή τους — που είχε γίνει για τ' όρνέτο επέτειο της Κομήτωσης της Θεοτόκου, της προστάτωσης τους — ήτανε περασμένα μεσάνυχτα. Οι τρεις χύθηκαν για να κοιμηθούν, καθένας στο μαύρο του χωρίσμα, που έμοιαζε με κιβούρι κι' οι άλλοι τρεις ξαναένδθηκαν στη γέφυρα για να ξανάρχισουν την κοπιαστική κι' άδική δουλειά τ' όρνέτο ψαρέματος: ήταν ο Γιάν, ο Σουλδέτρος κι' ένας συχωριανός τους, ο Γουλιέλμος.

Έξω ήτανε μέρα, παντοινή, άδυσλειτη μέρα.

Μα ήταν ένα φώς χλωμό, πολύ χλωμό που δέν έμοιαζε με τίποτα, άγκάλιαζε όλα τ' όρνέτο πράματα, σαν ένα αντίφεργο ήλιου βρολιεμένου. Γύρω τους άρχισε άμέσως ένα άπέραντο κενό που δέν είχε κανένα χρώμα κι' έξω άπ' τ' όρνέτο σανίδια τ' όρνέτο καραβιού

φαίνονταν διάφανο, άπιαστο, χιμικρικό. Τ' όρνέτο μάτι μόλις ένοιγε αυτό που πρέπει να ταν θάλασσα. Στην άρχή σου φαίνονταν σαν ένα τρεμουλιάρη καθρέφτης που δέν είχε καμιά μορφή να καθρεφτίση, ύστερα από λίγο λές και γινόταν ένα άπέραντο ξάγναντο — κ' έπειτα τίποτα δέν ύπηρεχε ούτε δρίζοντας, ούτε σύνορο.

Η νοτισμένη κρούδα τ' όρνέτο άγέρα ήταν πιο άδρειά, πιο διαπεραστική άπ' τ' όρνέτο άληθινό κρού, κι' άναπνεόντας την, έννοιωθες πολύ δυνατά μία άρμυράδα. Παντού βασίλευε η γαλήνη και δέν έβρεχε πιά. Άψηλά σύννεφα δίχως σχήμα και δίχως χρώμα έμοιαζαν να συκρατούνε τ' όρνέτο φέγγος που ήταν άνεξήγητο. Μπορούσε να διακρίνης καθαρά και μολαταστά είχες φανερή την έπίγνωση της νύχτας κι' η χλωμάδα που είχαν όλα τ' όρνέτο πράματα δέν είχε καμιά άπόχρωση που να μπορείς να την όνομάσης.

Οι τρεις άντρες, που είχαν άνεβαί στη γέφυρα, ζούσαν άπ' τ' όρνέτο παιδικά στικά χρώμα τους πάνω σ' αυτές τις κρούες θάλασσας, άνάμεσα στις φαντασμαγορίες τους που είνκι άδέβαιες και θολές σαν όπτασίες. Ήταν συνηθισμένοι να βλέπουν όλο αυτό τ' όρνέτο άπειρο να παίζη γύρω άπ' τ' όρνέτο στενό, σανιδένιο τους σπιτί και τ' όρνέτο μάτια τους τ' όρνέτο είχαν συνηθίσει, άπαραλλάχτα όπως και τ' όρνέτο μάτια τών μεγάλων πουλιών τ' όρνέτο άνοιχτοπέλαγου.

Τ' όρνέτο καρδίι λικνίζεταν σγαλά, άκίνητο στη θέση του, άφίνοντας πάντα τ' όρνέτο παράπονο του, τ' όρνέτο μονότονο σαν κάποιος Βρετονικό σκοπό, τραγουδιμένο άπ' ένα κοιμισμένο μέσα σ' όρνέτο νερό του. Ο Γιάν κι' ο Σουλδέτρος έτοιμάζαν γλήγορα τ' όρνέτο άγκιστρια και τ' όρνέτο δολιχμάτα, ένωση ο τρίτος άνοιγε ένα βρελλί άλάτι κι' άναγίζοντας τ' όρνέτο μεγάλο του μαχαίρι καθάταν από πίσω τους, καθρεφτώντας.

Δέν άργησαν. Μόλις έρριξαν τ' όρνέτο δίχτυα τους στα ήρεμα και κρύα νερά, τ' όρνέτο ξανάτράβηξαν κατ' όρνέτο άπό βαριά ψάρια που είχαν χρώμα λαμπερό, γκριζό άτσάλιού.

Και πάντα, με πάντα πίνονταν ζωντανό μπακαλιάρο: Ήταν γοργό κι' άδιάκοπο αυτό τ' όρνέτο ήσυχο ψάρεμα. Ο τρίτος έκοιλιάζε με τ' όρνέτο μεγάλο του μαχαίρι, άνοιγε, άλάτιζε, μετρούσε κι' η σαλμοδρα, που θάκανε την τάχη τους, στίβαζόταν κελλαριστή και βροσάτη.

Οι όρνέτο ώρες κυλούσαν μονότονες και στις μεγάλες άδειανές έκτάσεις τ' όρνέτο φώς άλλάζε, φαίνονταν τώρα πιο πραγματικό. Αυτό που πριν ήταν ένα χλωμόθαμπο μούχρωμα, ένα είδος από υπερδύρεο καλοκαιρινό βράδυ,

γινόταν τώρα, δίχως τ' όρνέτο έντερομέδιο της νύχτας, κάτι σαν χαραυγή που όλοι οι νερένιοι καθρέφτες τ' όρνέτο πέλαου καθρεφτίζανε σε ρόδινα κύματα.

Εακολουθούσαν τ' όρνέτο ψάρεμα γιατί δέν έπρεπε να χάσομερον με κουβέντες: Βρισκόταν στην μέση από μία μεγάλη φυλή ψαριών κάποιου ταξιδιάρηκου κοπαδιού, που δυο μέρες τώρα διάβαινε δίχως τελειωμό.

Είχαν ξαγρυπνήσει όλοι την περασμένη νύχτα και πιάσανε σε τριάντα ώρες περισσότερους από χίλιους μεγάλους μπακαλιάρους: τ' όρνέτο γεροδεμένα τους μπράτσα είχαν κουραστεί κι' αυτοί άποκοιμούνταν. Τ' όρνέτο κορμί τους μονάχα ξαγρυπνούσε, και έακολουθούσε μόνο του τ' όρνέτο ψάρεμα, ένή στιγμές-στιγμές τ' όρνέτο πνεύμα τους έπλεε στα πέλαη τ' όρνέτο ύπνου. Μα ο άγέρας της άνοιχτής θάλασσας που άναπνέανε ήταν καθάριος, όπως και στις πρώτες μέρες της Δημιουργίας, και τ' όρνέτο ζωογόνοσ που, με όρνέτο όλη τους την κόυραση αισθάνονταν τ' όρνέτο στήθια να φουσκώνουν και τ' όρνέτο μάγουλα βροσάτα.

Τ' όρνέτο άυγινό φώς, τ' όρνέτο φώς τ' όρνέτο άληθινό, στο τέλος έφτασε όπως στέν καιρό της Γενέσεως «έξρησθη από τ' όρνέτο σκοτός» που φαίνονταν σπιθαμιμένο στον όρνέτο όρίζοντα κι' έμνησκε κεί σε βαρειούς σωρούς. Έδλεπες τόσο καθαρά τώρα, που ένιωθες καλά που βγαίνες πιά άπ' τ' όρνέτο νύχτα, που τ' όρνέτο προτιπερινό φέγγος ήταν άδέβατο και άλλόκοτο σαν όνειρο.

Στ' όρνέτο ούρανό τόν κατασκέπαστο και πηχτό βρισκόταν έδω και κεί χαρμάδες, σαν τ' όρνέτο παραθυράκια κάποιου ύόλου, άπ' όρνέτο όπου έφταναν άσημρόδινες άχτίδες.

Τά μέσα σύννεφα ήταν καταποτισμένα σε μία φαρδιά, μουντή λουριδά, που κανε τ' όρνέτο γύρω άπ' τ' όρνέτο νερά και γέμιζε την άπόσταση με άβεβαίότητα και σκοτεινά. Σούδωναν την έντύπωση άπ' ένα τόπο κλεισμένο γύρω-γύρω με φράχτες: έμοιαζαν με κουρτίνες τραδηγμένες στο άπειρο με μαγνέδια άπλωμένα για να κρύφουν τριμέγαλα μυστήρια που τ' όρνέτο τ' όρνέτο άνθρώπινη φαντασία. Αυτό τ' όρνέτο πρώτο δ' όρνέτο κόσμος ο άστατός, γύρω άπ' τ' όρνέτο μικρό ξυλένιο κατασκεύασμα που βρισκόταν ο Γιάν κι' ο Σουλδέτρος, είχε πάρει μίαν όψη γεμάτη εύλάβεια: είχε γίνει ένα θυσιαστήριο κι' οι άχτιδένιες έδρες, που μπαίνουν άπ' τ' όρνέτο άνοιγματα τούτου τ' όρνέτο τρούλου, άπλώνονταν με τ' όρνέτο αντίφεγγό τους πάνω σ' όρνέτο άκίνητα νερά, σαν πάνω σ' ένα μαρμαρένιο προάυλι.

Ύστερα βλέπεις σιγά σιγά να φωτίζεται μία άλλη χιμικρα: κάτι σαν ρόδινη ψαλιδιά, πολύ ψηλά: ένα

ἀκρωτήρι της σκοτεινής Ίσλανδίας. Τέσσερις τὸ πρῶτ. Οἱ ἄλλοι, ποὺ εἶχαν μείνει κάτω νὰ κοιμηθοῦν ἤρθαν νὰ πάρουν τὴ θέση τους. Μισοκοιμισμένοι ἀκόμα, ρουφώντας μ' ὀσση δύναμη εἶχαν τὸν κρουαδερὸ ἀγέρα, ἀνέβαιναν, βάζοντας ἀκόμα τὶς μακρούς τους μπότες κι' ἐκλείγαν τὰ μάτια, θαμπωμένοι στὴν ἀρχὴ ἀπ' τὴ δυνατὴ ἀντανάκλαση τοῦ θαμπόφωτου.

Ὁ Γιάν κι' ὁ Σουλδέστρος φάγανε τὸ πρῶτό τους: κάτι γαλέτες. Ἄ-

φοῦ τὶς θρυφάλασαν πρῶτα μ' ἕνα σφυρί, ἀρχισαν νὰ τὶς μασουλοῦν μ' ἕναν τρόπο βορβορώδη, γελώντας ποὺ τὶς ἐβρισκαν τόσο σκληρές. Εἶχαν ξαναβρεῖ τὸ κέφι τους μὲ τὴν ἰδέα ποὺ θὰ κατέβαιναν νὰ κοιμηθοῦν καὶ θάβρισκαν τὴν ζεστασιά μὲς σ' ἀκρεβάτια τους. Κρατώντας ὁ ἕνας τὸν ἄλλο ἀπ' τὴ μέση, ἀρχισαν νὰ κατεβαίνουν σ' ἀμπάρι, σειζοκουνάμενοι πάνω στὸ σκοπὸ κάποιου παλιῦ τραγουδιοῦ.

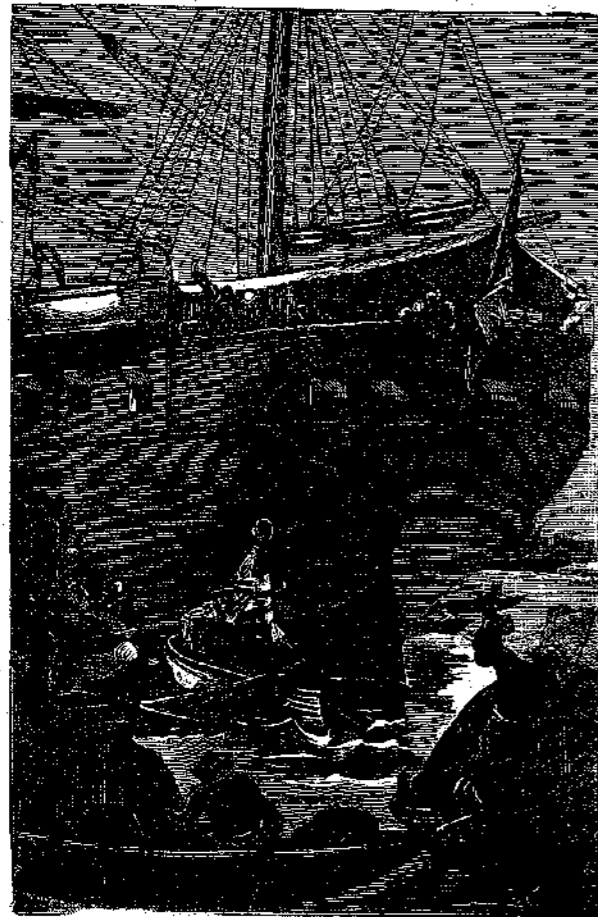
(Pierre Loti) ΚΟΝΣΤ. Χ. ΓΡΟΛΑΙΟΣ

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ANDRÉ LAURIE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Νὰ ἢ Σαγγόρη, τὸ μεγάλο νησί ἐκεῖ πέρα, νὰ κι' ὁ σηματοφόρος τοῦ Χάρμπουρ στὸ στόμιο τοῦ Χούγλη.

«Ὁ Χάνδος ἔχισε τὴν ἰσορροπία κι' ἔπεσε στὴ θάλασσα». (Σελ. 30, σφ. γ')

Δεκαπέντε ὧρες ταξίδευσαν σ' αὐτὸν τὸν ποταμὸ, ἀνάμεσα σὲ διπλὴ σειρά ἀπὸ πλοία κάθε λογῆς καὶ κάθε χώρας, ποὺ ἄλλα ἀνέβαιναν πρὸς τὸ λιμένα κι' ἄλλα κατέβαιναν πρὸς τὴ θάλασσα.

Ἐπιτέλους ἕνα πρῶτ. κατὰ τὶς ἐ-

ξη, οἱ ταξιδιώτες μας, ποὺ εἶχαν βαρεθεῖ νὰ βλέπουν ὄλο χαμηλὲς ὄχθες, διέκριναν, ἀνάμεσα ἀπὸ ἕνα δάσος ἀπὸ κατέρχια τὴ μεγαλοπρεπὴ σειρά τῶν μεγάρων τῆς Καλκούττας. Ὁ ἥλιος ἐφώτιζε μὲ τὶς χρυσὲς του ἀκτίνες τὸ ἐξαιρετικὸ πανόραμα, ἔταν τὸ «Σεράπιον» ἀγκυροβόλησε. Οἱ οἰδερενιοὶ πνεύμονες τοῦ πλοίου δὲν εἶχαν βγάλει ἀκόμα τὴν τελευταία τους ἀπὸ καπνὸ κι' ἀτμὸ πνοή, καὶ τὸ περιεκύκλωσε ὀλόκληρος στόλος ἀπὸ βάρκες καὶ μαοδινες, φορτωμένες κάθε λογῆς ἐμπορεύματα, λουλούδια, φρούτα, ἀχθοφόρους, ἢ συγγενεὶς καὶ φίλους, ποὺ ἐρχόνταν νὰ ὑποδεχθοῦν ἐκείνους ποὺ περίμεναν. Ἦταν ἕνας κοκκίνιος ἀπὸ ἄσπρα σαρίκια, ἀνοιχτόχρωμα φορέματα καὶ μελαφῆ πρόσωπα ποὺ σὲ ξεκούφαιναν μὲ τὶς φωνές τους. Ἦ παραλίω μερμήγκεψε ἀπὸ ἕνα παράξενο, ἀνακατεμένο πληθὸς, ἀνάμεσα σ' ἕνα σωρὸ ἀμάξια, κάρρα καὶ κροσσάκια, καὶ, σὸν πλαῖσιο σ' αὐτὴ τὴν εικόνα, ἕνα σύμπλεγ-

μα ἀπὸ θόλους, καμπαναριὰ καὶ μινάρεδες, πάνω ἀπ' τὴν πρασιναῖδα τῶν πυκνῶν δέντρων.

Ὁ Χ. Κλοακέν, κι' ὁ Παῦλος, ἀπὸ τὴν κουπαστὴ τῆς πρῆμης κοίταζαν μὲ περιέργεια τὸ διασκεδαστικὸ θέαμα. Σὲ λίγο τράβηξε τὴν προσοχή

τους μιὰ βάρκα, ποὺ μὲ μεγάλη δεξιότητα τὴν κυβερνοῦσε ἕνα παιδί δεκατριῶν ὡς δεκατεσσάρων χρονῶν, καὶ τὴ σταμάτησε ἰσά-ἰσα κάτω ἀπ' τὸ μέρος ὅπου βρίσκονταν αὐτοί.

Τὸ παιδί αὐτὸ δὲν ἦταν βέβαια κοινὸς βαρκάρης. Φοροῦσε ἐνδυμασία ἀπὸ ἄσπρο ἐγγώριο ὕφασμα, ἀλλὰ κομψὴ καὶ μὲ τὴν εὐρωπαϊκὴ μόδα καμωμένη. Ἐπειτα κι' ἡ λευκοροδίνη ἐπιδερμίδα του μαρτυροῦσε πῶς, κι' ἂν γεννήθηκε στὶς Ἰνδίες, δὲν εἶχε ὅμως γονεῖς Ἰνδοῦς.

Ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Παῦλος τὸν παρατηροῦσε, ὁ μικρὸς ἀφῆσε τὰ κουπιά, ἔβησε μ' ἀπότομη κίνημα μπροστὰ καί, κάνοντας τὰ χέρια του σὰ χωνὶ στὸ στόμα, ρώτησε τοὺς δυὸ ἐπιβάτες γαλλικά:

— Κύριοι, μήπως ξέρετε, παρακαλῶ, ἂν εἶναι μέσα στὸ βαπόρι οἱ κκ. Κλοακέν, πατέρας καὶ γιός;

— Μάλιστα! ἀποκρίθηκε ὁ Παῦλος: κι' εἴμαστε μετ' οἱ ἴδιοι.

Ὁ μικρὸς τότε σήκωσε χαρούμενος τὸ ψάθινα καπέλλο του, δείχνοντας ἔτσι ἕνα ὀλόξανθο κεφάλι κι' ἕνα πρόσωπο λευκὸ λεπτὸ κι' εὐγενικὸ, καὶ φώναξε:

— Τί καλά! Κι' ἐγὼ εἶμαι ὁ Χάνδος Ροβινσών. Καλημέρα σας, θεῖτε! καλημέρα σας, ξάδελ...

Δὲν πρόφθασε νὰ τελειώσῃ. Μιὰ μεγάλη βάρκα ἀπὸ τὶς ντόπιες, ποὺ τὴν ὀδηγοῦσε ἕνας μόνος κωπηλάτης καὶ ποὺ ἐρχόταν μὲ ὀρμή, ἔπεσε πάνω στὴ βαρκοῦλα τοῦ Χάνδου καί, πρὶν ἀκόμα καταλάβῃ τὸν κίνδυνο, ὁ μικρὸς ἔχασε τὴν ἰσορροπία κι' ἔπεσε στὴ θάλασσα.

Διπλὴ κραυγὴ τρόμου ἀκούσθηκε ἀπὸ πάνω, καὶ συναυλίες ἀπὸ θρσιῖες καὶ κατέρες κατὰ τοῦ ἀπρόσεχτου ἐκείνου— ἢ τοῦ κακούργου— ποὺ χωρὶς νὰ σταματήσῃ οὔτε στιγμὴ, ἀπομακρύνθηκε μ' ὀλη τὴ γρηγοράδα τῶν κουπιῶν του. Δὲν φαίνονταν πιά παρὰ οἱ ὀμόκεντροι κύκλοι ποὺ σχημάτιζε τὸ ὀπόμενον νερὸ στὸ μέρος ὅπου εἶχε βυθισθεῖ τὸ παιδί.

Ἄμυδρά, σὰ σὲ ὄνειρο, ὁ Παῦλος εἶχε διακρίνει ἕνα χαλκοπρόσωπο ἀνθρώπου μὲ ἀθλητικὸ κορμί, ποὺ φοροῦσε ἄσπρο σαρίκι καὶ ποὺ τὰ μάτια του, τὴ στιγμὴ τοῦ δυστυχήματος— ἢ τοῦ ἐγκλήματος,— σηγήθησαν μὲ μιὰν ἔκφραση ἀγρίας χαρᾶς.

— Ἕνα παιδί στὴ θάλασσα!.. ρίξτε σχοινιά, κουλοῦρες, γρήγορα! ἀντηχοῦσαν τώρα φωνές ἀπὸ παντοῦ.

Κι' ἄξαφνα μπλοῦμ! ἕνα σῶμα, διαγράφοντας παραβολή, ἔπεσε στὴ θάλασσα ἀπὸ τὴν κουπαστὴ τῆς πρῆμης. Ἦταν ὁ Παῦλος, ποὺ δὲν εἶχε

βγάλει οὔτε καν τὸ λινὸ σακκάκι του. Τὴν ἴδια στιγμὴ, τὸ κεφάλι τοῦ Χάνδου ξεπρόβαινε ἀπ' τὸ νερὸ καὶ τὸ πρόσωπό του δειχνόταν γελαστὸ καὶ χαρούμενο.

— Τίποτα, τίποτα! φώναξε ἕνα ἀκούσιο μόνος κι' ἀπρόοπτο λουτρό.

Ζωηρὸς, ρουθουνίζοντας σὰν πουλάρι, ἀρχισ' εὐθὺς νὰ κολυμπᾷ πρὸς τὸ βαπόρι: ἀρπάχθηκε ἀπὸ ἕνα σχοινὶ ποὺ κρεμόταν ἐκεῖ καί, χωρὶς νὰ καταδεχθῆ νὰ φθάσῃ στὴ σκάλα, ποὺ τοῦ εἶχαν κατεβάσει ὡς τὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ, σκαρφίλωσε σὲ εἰκοσι δευτερόλεπτα ὡς τὸ κατάστρωμα καὶ μ' ἕνα πῆδημα στάθηκε στὰ πόδια του.

Συγχρόνως ὁ Παῦλος, βλέποντας πῶς ἦταν πιά περιττός, ἀνέβαινε ἡσυχὰ ἀπὸ τὴ σκάλα, ἐνῶ ἐπευφημοῦσαν καὶ χειροκροτοῦσαν ὄλοι εἰ θεατῆ τοῦ γοργοῦ αὐτοῦ δράματος.

Οἱ δυὸ νέοι ἀγκαλιάσθηκαν καὶ φιλήθηκαν θερμὰ.

— Σ' εὐχαριστῶ, ξάδερφέ μου, ἔ-

λεγε ὁ Χάνδος, αὐτὸ θὰ σοῦ τὸ χρωστώ. Μὰ γιὰ στάσου, ἔχασα τὸ καπέλλο μου... Ἔ, σὺ, κάπετάνιο τοῦ γλυκοῦ νεροῦ, πιάσε μου τουλάχιστο τὸ φαθάκι μου!

Καθὼς μιλοῦσε, κοίταζε γυρεύοντας τὸν χαλκοπρόσωπο βαρκάρη ποὺ εἶχε προκαλέσει ὀλη αὐτὴ τὴν ἀναστάσιση. Ἀλλὰ ἐκεῖνος ἦταν τώρα τόσο μακριὰ, ὥστε οὔτε τὰ χαρακτηριστικά του δὲν μπορούσαν νὰ διακρίνουν. Ἄλλωστε πάνω σ' αὐτὰ ἔπεφτε καὶ μιὰ ἀκρὴ ἀπ' τὸ ἄσπρο πανὶ ποὺ τοῦ χρησίμευε γιὰ σαρίκι. Εἶχε λάθει αὐτὴ τὴν προφύλαξη γιὰ νὰ κρύψῃ τὸ πρόσωπό του ἢ γιὰ νὰ μὴ τοῦ θαμπώσῃ ὁ ἥλιος τὰ μάτια; Δύσκολο νὰ παντήσῃ κανένας. Ἦ κτηνωδία ὅμως τῆς ὀλης διαγωγῆς του γέννησε ὀποψίες προμελέτης. Σὲ λίγο ἡ βάρκα του χάθηκε μέσα στὸ λαβύρινθο τῶν ἀγκυροβολημένων πλοίων.

— Παιδί μου, κι' ἐγὼ μιὰ στιγμὴ φοβήθηκα πῶς πνίγηκες, εἶπε ὁ Χ.

Κλοακέν, φιλώντας τὸν ἀνεψιὸ του. — Προσέχετε, θεῖτε μου, θὰ βραχῆτε! εἶπε ὁ Χάνδος φαιδρὰ, μὴν ἀφίνοντας τὸν Χ. Κλοακέν νὰ τὸν ἀγκαλιάσῃ. — Πάμε κάτου στὴν καμπίνα μου, νὰλλάξουμε ρούχα; τοῦ ἐπρότεινε ὁ Παῦλος.

— Μπᾶ! ἔκαμε ὁ Χάνδος, μὲ ἥλιο σὰν τὸ δικό μας, σὲ πέντε λεπτά θάμαστε στέγνοι, κουδοῦνια! Ἄ, μπράβο, νὰ καὶ τὸ καπέλλο μου, τίποτα δὲν χάθηκε. Σ' εὐχαριστῶ!

Καὶ βάζοντας ἕνα νόμισμα στὸ χέρι τοῦ μούτσου ποὺ τοῦ ἔφερε τὸ φαθάκι του, ὁ Χάνδος ἐξακολούθησε:

— Ἄν μπορούσες νὰ γυρίσῃς καὶ τὴ βάρκα μου, θὰ μοῦ ἔκανες μεγάλη χάρη.

Ἀλήθεια, ἡ βαρκοῦλα ἐκεῖ κάτου ἔπλεε ἀναποδογυρισμένη μὲ τὴν κάρνα στὸν ἄερα. Ἀλλὰ ὁ μούτσος, βοηθούμενος κι' ἀπὸ ἕναν ἄλλον, τὴν ξανάφερε σὲ λίγο στὴ φυσικὴ τῆς θέση, ἀδειασε ἀπὸ μέσα τὰ νερά καὶ τὴν ἔδεσε κοντὰ στὴ σκάλα.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Στὸ καθηναγωγεῖο, μὲ τί προσοχή οἱ μεγάλες μαθήτριες ἀκοῦν τὸ μάθημα τῆς Ψυχολογίας!

